

**Volumen Epistolarum, Qvas Romani Pontifices, Gregorivs
III., Stephanvs III., Zacharias I., Pavlvs I., Stephanvs IV.,
Adrianvs et Pseudopapa Constantinus miserunt& reges
Francorvm, Carolvm Martellvm, ...**

Gretser, Jacob

[München], 1613

Item exemplar Epistolæ eiusdem Papæ ad Domnum Regem Carolum directa, in qua continentur gratiarum actiones, pro exaltatione sanctæ Dei Ecclesiæ, & de Mißis Domini Regis, qui autumni tempore Romam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65166](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-65166)

leam preces. In columem excellentiam gratia superna custodiat.

Item exemplar Epistole eiusdem Papæ ad Domnum Regem Carolum directa, in qua continentur gratiarum actiones, pro exaltatione sanctæ Dei Ecclesie, & de Missis Domini Regis, qui autumni tempore Romam venire debuerunt.

L.I.

DOMNO excellentissimo filio Carolo, Regi Francorum, & Langobardorum, atq; Patricio Romanorum, Adrianus Papa. Dum in tanta securitatis lætitia, spiritualis mater vestra, sancta DEI Catholica & Apostolica Romana Ecclesia, consistens exultat, ob hoc opinatissima nominis vestri memoria in vniuerso orbe terrarum dilatata atq; laudabiliter permanet diuulgata, etiam ab Apostolica aula ob vestrorum veniam delictorum sedulo à nobis, & cunctis Dei sacerdotibus, orationum vota, & sacrificiorum hostiæ diuinæ offeruntur maiestati. Itaque præcelentissime fili, recordari credimus à Deo protectam Christianitatem vestram, nobis direxisse in responsis per Andream, Reuerendissimum & Sanctissimum fratrem nostrū Episcopum, quod hoc autumni tempore vestros ad nostri præsentiam studeretis dirigere Missos, qui nobis omnia secundum vestram promissionem contradere deberent: & exspectantes fuimus usque hactenus per totum Septembrem & Octobrem & præsentem Nouembrem mensem, ipsos vestros suscipere Missos, & de vestra sospitate per eos agnoscerre; & dum minime ad nos aduenissent, direximus nostras Apostolicas literas usque Papiam, ad iudices illos,

C   quos

quos ibidem constituere visi estis, ut nobis significare deberent de aduentu eorundem vestrorum Missorum, qui ita nobis direxerunt in responsis: nequam ad nos vostros nunc esse profecturos Missos. Vnde magnum desiderium nostro imminet cordi, & interea mentis nostrae viscera, in vestro ardentijs feruecunt amore; idcirco cupientes de vestra prosperitate certos laetosq; effici, magnopere studuimus praesentes nostros Missos, scilicet antefatum Andream, sanctissimum fratrem nostrum Episcopum, & Pardum, Deo amabilem, dilectum filium nostrum Egu menum, ad vestra regalia transmittere vestigia, visitantes, & salutantes per eos tam præcellentissimam Christianitatem vestram, quamque excellentissimam filiam nostram, amantissimam coniugem vestram, à Deo illustratam Reginam, & dulcissimos ac nobilissimos natos vostros, prædictis quidem nostris Missis cuncta in ore subtilius posuimus, eosq; diligenter informauimus, quæ de singulis causis, vestræ à Deo protecta excellentiæ, nostra vice, enarrare debeant, eosq; benignè atque hilari vultu à vobis suscipi petimus, eorumque sermonibus, quos nostra vice protulerint, credere & aurem benignitatis vestræ adcommodare, cunctaque perficere & adimplere dignemini, quæ, sanctæ memoriæ, genitor vester, Dominus Pippinus Rex B. Petro una vobiscum pollicitus, & postmodū tu ipse, à Deo institute magne Rex, dum ad limina Apostolorum profectus es, ea ipsa spondens confirmasti, eidemque Dei Apostolo præsentialiter, manibus tuis, eandem obtulisti promissionem. Nos enim magnam fiduciam habemus, in vestri cordis firma constantia & certisimus omnino de benigno mentis vestræ proposito.

Vnde

Vnde & copiosum à vobis suscipere præstolamur fructum, vt, sicut cœpisti, bonum opus perficias; tuisque temporibus sancta Dei Ecclesia multò amplius exaltata permaneat; quatenus omnipotens Dominus, intercedente beato Petro, principe Apostolorum, dignam vobis remunerationem tribuat, & in cœlestibus regnis cum sanctis & electis, post huius vitæ longitatem perenniter exaltandos vos recipiat, perte enim, bone victoriosissime Rex, præfata sancta vniuersalis Dei Ecclesia, de inimicoru[m] impugnationibus erepta, magno, vt dictum est, triumphat gaudio, & orthodoxa Christianorum fides, vestro præsidio in pristino venerationis statu permanet immutata. Pro quo obnixe quæsumus, vt de vestra prosperitate nos quātocius certos reddere iubeatis, quia vestra salus nostra est securitas, & vestra lætitia nostrum esse comprobatur gaudium. Vnde firmi in vestro amore & dilectionis charitate permanentes, incessanter diuinam deprecamur clementiam, vt sua vos gratia multipliciter tueatur, tribuens præcellentiae vestræ, atque Excellentissimæ filiæ nostræ, Reginæ & amantissimis natis vestris, longævis ac prosperis temporibus regni gubernacula possidenda, vestrisq[ue] vestigiis cunctas barbaras nationes prosternat, dilatans multipliciter terminos regni vestri, etiam & cœlestis regni gaudiis vos faciat esse participes. Incolumem excellentiæ vestram gratia supernacu[m] studiat.

C. 2

Em-

* Centur.
chartara
inseritiam
vocans.

* *Embolum de proteruia Leonis Ar-
chiepiscopi.*

EHOC VESTRAE A DEO PROTECTAE EXCELLENTIAE INNOTE-
SCIMUS, E O QUOD POSTQUAM A VOBIS REUERSUS EST LEO
ARCHEPISCOPUS IN NIMIAM SUPERBIAM ELEUATUS, NULLO
MODO NOSTRIS PRÆCEPTIONIBUS, SICUT ANTEA, OBEDIRE
VOLUIT, SED BRACHIO FORTI VSQ; HACTENUS IN SUA POTESTATE
DETINERE VIDETUR, IMOLAM ATQUE BONONIAM DICENS:
QUO EASDEM CIUITATES, NULLO MODO B. PETRO, NEQ; NO-
BIS CONCESSISTIS; NI SI TANTUMmodo eidem LEONI AR-
CHEPISCOPO. Vnde dirigentes ibidem nostrum MIS-
SUM, id est, GREGORIUM SACELLARIUM, qui iudices ea-
rundem CIUITATUM AD NOS DEFERRE DEBERET, & SACRA-
MENTA IN FIDE B. PETRI, & NOSTRA, ATQUE EXCELLENTIAE VE-
STRÆ A CUNCTORUM EARUM POPULO SUSCIPERET; sed nequaquam
IDEM ARCHIEPISCOPUS EUNDEM NOSTRUM SACELLARIUM
ILLUCIRE PERMISIT; Nam & DOMINICUM, quem nobis
IN ECCLESIA B. PETRI TRADIDISTIS ATQUE COMMENDASTIS,
COMITEM CONSTITUIMUS IN QUANDAM BREUISSIMAM CI-
UITATEM, GABELLENSEM, PRÆCEPTUM EIUSDEM CIUITATIS
ILLI TRIBUENTES, sed minime illum permisit ipsum actū
AGERE, sed dirigens exercitum, vinclum eum Rauen-
nam deduxit, & sub custodia habuit. Nam & de aliis
CIUITATIBUS ÆMILIAE, id est, FAVENTIA, DUCATU FERRARIÆ
COINIADO, & FORO LIUIJ & FORO POPULI CÆSNTIA, & BO-
BIO, seu TRIBUNATU DECIMO, NULLUM HOMINEM EXINDE
AD NOS, PRO SUSCIPIENDIS PRÆCEPTIS ACTIONUM, ADUENI-
RE PERMISIT, nam illi omnes parati erant ad nos con-
iungere.

De reliquis vero ciuitatibus, vtrarumque Penta-
poleos ab Arimino vsque Eugubium omnes, more
sol-

solito, ad nostri aduenierunt præsentiam, & præcepta actionum de ipsis ciuitatibus à nobis suscepereunt, & in nostro seruitio atque obedientia fideliter cuncti permanent, nisi solummodo ipse Archiepiscopus in sua ferocitatis superbia existit: sed petimus te coram Deo viuo, præcellentissime fili, ut nullo modo hoc tibi placeat, vt ea, quæ, sanctæ memoriae, genitor tuus, & tu ipse B. Petro concessisti atque obtulisti, quod absit, temporibus vestris, auferantur, & Ecclesia B. Petri per malignos homines, qui iniqua immittunt, humilietur; sed magis semper per vos exaltata permaneat.

ANNOTATIO.

Propter istam rebellionem & peruvicaciam meruit Leo iste collocari ab Illyrico in Catalogo testium veritatis pag. 68. Scilicet quo quis est contumacioris & inflexibilioris ceruicis, eo plus gratiae apud Illyricum reperit, & eo omni exceptione Lutheranae veritatis maior testis est. Et tamen, si Leo iste renuisceret, Illyricum, tanquam nefarium Nouatorem, execratur, & in malam crucem abiire iuberet. Obserua autem, Illyricum ex imperitia nesciuisse, qui sint apud Adrianum Pontificem oletani Canones; non enim à loco ita nominantur, sed à vetustate, nam oletanum Adriano nihil est aliud, quam vetustum & priscum.

c 3

Item